

TRONDHEIM KOMMUNE

Kommuneplanens samfunnsdel

2009 - 2020

Vedtatt av Trondheim bystyre 10. juni 2010

Innholdsfortegnelse

Side 3	Forord
Side 4	Visjon
Side 4	Strategiske hovedgrep
Side 7	Hovedmål
Side 8	Hovedmål 1
Side 12	Hovedmål 2
Side 17	Hovedmål 3
Side 22	Hovedmål 4
Side 26	Kommunens verdigrunnlag og etiske retningslinjer
Side 27	Trondheim kommunes plan- og styringssystem

Forord

I 2020 er Trondheim kunnskapsbyen, miljøbyen og velferdsbyen, og kommunen er en aktiv og attraktiv partner og arbeidsgiver.

Dette er målene bystyret vedtok da kommuneplanens samfunnssdel ble vedtatt den 10. juni 2010. Vedtaket gir kommunen en overordna plan som forplikter til innsats for å løse de største utfordringene bysamfunnet står overfor fram mot 2020. Trondheim skal både være spennende og utviklende, og samtidig en sunn og trygg by, åpen og inkluderende for alle.

Velferdsutviklingen i Norge er og har vært formidabel. Kommunen vil arbeide for at velferd og livskvalitet skal omfatte alle. For å bekjempe utstøting og marginalisering er det nødvendig med innsats som bidrar til trygghet for inntekt, bolig og helse, en god oppvekst og en verdig alderdom.

Kunnskap er vårt beste kort for å øke verdiskapinga og løse framtidas utfordringer. Kunnskapsbyen Trondheim skal også i framtida gi skoleelever et kvalitativt godt tilbud, og være den foretrukne studiebyen for studenter. I samarbeid med næringsliv, kulturliv og utdannings- og forskningsinstitusjonene skal kommunen bidra til å utvikle byens posisjon innen både utdanning og forskning.

Miljøutfordringen har i løpet av få år fått store konsekvenser for landområder og mennesker over hele jordkloden. Lokal og regional innsats for å redusere klimautslipp og energibruk har stor betydning. Kommunen har allerede vist vilje og mot til å ta ansvar, både i ord og handling. Bystyret har satt ambisiøse mål, og kommunen, næringslivet og innbyggerne må alle ta riktige miljøvalg for at vi skal nå våre mål.

Trondheim har de beste forutsetninger for å nå målene i kommuneplanen fordi byen har sterke kompetansemiljøer. Samtidig vet vi at oppgavene ikke kan løses uten at kommunen er en attraktiv medspiller og en god arbeidsgiver også i framtida. Planvedtaket forutsetter målrettet og aktiv innsats for å videreføre en slik posisjon. Planen følges opp gjennom en handlingsdel knyttet til økonomiplanen, i tråd med kommunens plan- og styringssystem.

Samlet gir planen et godt grunnlag for å styrke og utvikle store, lille Trondheim til beste for innbyggerne, næringslivet, offentlige og private aktører, og for hele regionen.

Trondheim 1. september 2010

Rita Ottervik

Rita Ottervik

ordfører

Konsert på torvet

Visjon

Store lille Trondheim!

Styrke og utvikle Trondheims særegne kvaliteter som by med småbyens nærlhet og trygghet og med storbyens muligheter og tilbud.

Strategiske hovedgrep

Bystyret vedtok 4. desember 2008 en planstrategi som definerte hovedutfordringene for Trondheim fram mot år 2020. I kommuneplanens samfunnsdel presenteres hovedmål og delmål for løsningen av disse utfordringene, med tilhørende strategier for måloppnåelse.

Løsningene bygger på følgende seks felles strategiske hovedgrep:

*Mestring – Samhandling, samarbeid og samordning - Medvirkning
Kommunikasjon - Ressursstyring – Kompetanseutvikling*

De strategiske grepene representerer vesentlige verktøy i løsningen av de fleste utfordringene kommunen står overfor. Samtidig gir de uttrykk for et bevisst verdi- og veivalg i forhold til løsningene.

1. Mestring

En av kommunens hovedoppgaver i årene fremover vil være å legge forholdene til rette slik at flest mulig av innbyggerne har mulighet til å mestre livets utfordringer og klare seg selv. Kommunen vil i større grad en tidligere bidra til at innbyggerne, både individuelt og kollektivt, blir i stand til å ta ansvar selv, gjøre egne valg og gjøre bruk av sine samlede ressurser.

2. Samhandling, samarbeid og samordning

Kommunene står overfor store utfordringer på grunn av den demografiske utviklingen og behovet for tjenester i framtida, og dette gjelder ikke bare på helseområdet.

Samhandling er uttrykk for aktørenes evne til oppgavefordeling seg imellom for å nå et felles, omforent mål, samt evnen til å gjennomføre oppgavene på en koordinert og rasjonell måte.

Gjennom god samhandling internt, med andre kommuner og i forhold til andre aktører, vil kommunen bidra til å sikre mer helhetlig tenkning og rasjonell bruk av de samlede ressursene. Målet er å utvikle regionen, byen og tjenestene gjennom bedre bruk av faglig styrke og fortrinn hos den enkelte aktør.

3. Medvirkning

I all kommunal virksomhet er det avgjørende å legge til rette for reell medvirkning fra tjenestemottakeren. Dette gjelder også på områder der slik medvirkning ikke er lovregulert. Kommunen vil legge til rette for medvirkning gjennom tilrettelegging av møteplasser og arenaer. Nye metoder for dialog, aktiv informasjon og kommunikasjon, vil styrke innbyggernes medvirkning i utforminga av tjenestene, og både innbyggernes og kommunens rolle blir tydeligere.

Trondheims innbyggere skal delta i byens utvikling, både når det gjelder beslutninger som angår dem, og som deltagere i politiske og frivillige organisasjoner.

4. Kommunikasjon

Kommunene har allmenn informasjonsplikt vedrørende tjenester, beslutninger og for å gi innbyggerne muligheter for demokratisk deltagelse og innflytelse. God toveis kommunikasjon er en forutsetning for et godt forhold mellom kommunen og tjenestemottakere, så vel som med samarbeidsparter.

I forhold til tjenestene må kommunen sørge for at innbyggerne føler seg godt informert om hva de kan forvente og hva de selv må håndtere i hverdagen. Økte og dels urealistiske forventninger til kommunesektoren skaper nye kommunikasjonsutfordringer. Kommunens legitimitet og omdømme er betinget av at vi framover får større grad av samsvar mellom de forventningene innbyggerne har

og de tjenestene vi leverer. Dette gjør det nødvendig for kommunen å klargjøre kommunens rolle og kommunisere bedre hva man kan forvente, og derved skape tillit og aksept for tjenestenes kvalitet og omfang hos mottakeren.

5. Ressursstyring

Offentlig virksomhet møter i økende grad krav om samfunnsansvarlig drift. Samfunnsansvar handler blant annet om å forvalte fellesskapets ressurser på en god måte.

Trondheim kommune skal ha en effektiv tjenesteproduksjon. En god utnyttelse av driftsressursene vil gi innbyggerne bedre tjenester, og god styring av aktiviteten øker kommunens handlingsrom. Et riktig nivå på vedlikehold av kommunens investeringer reduserer behovet for kostbare skippertak.

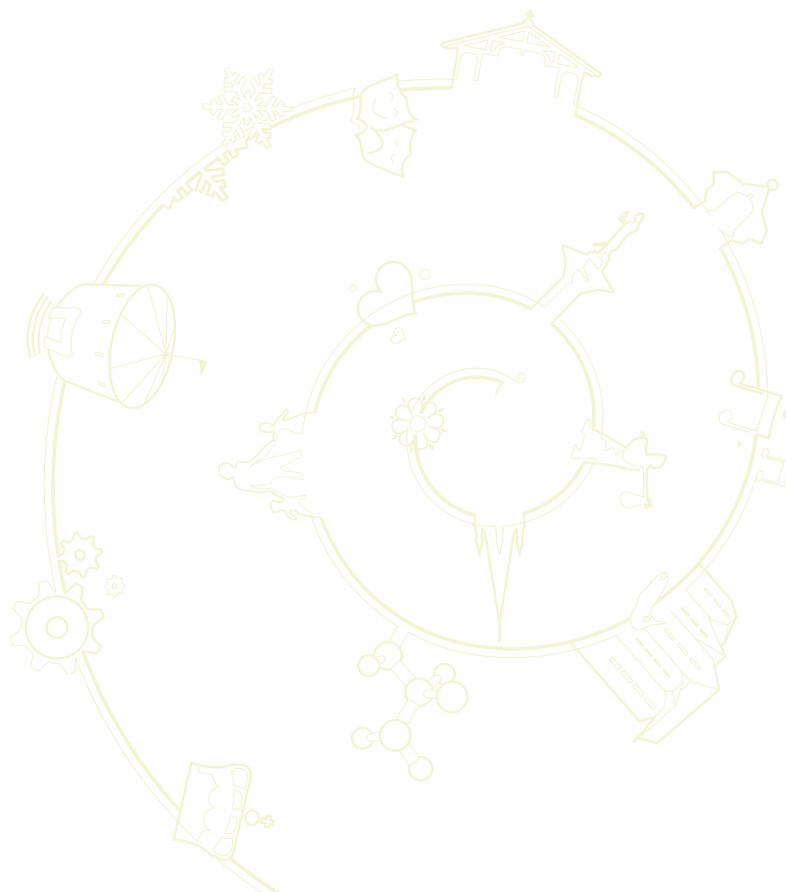
Trondheim kommune arbeider kontinuerlig med utvikling av interne kriterier som skal sikre rett fordeling av ressursene mellom de ulike tjenesteområdene. Gode modeller for ressurstildeling gir også bedre grunnlag for økonomistyring og kontroll, og det blir lettere å evaluere effektene av innsatsen.

6. Kompetanseutvikling

Kommunens medarbeidere stilles daglig overfor utfordringer de selv må ta ansvar for å håndtere. Løsningene vil avhenge av kunnskap og erfaringer, holdninger, verdier og evne til å ta selvstendige beslutninger. En kompetent medarbeider er selve forutsetningen for å skape kvalitet, og er kommunens viktigste ressursinnsats. En kompetent medarbeider forvalter sin viten til organisasjonens beste og tar initiativ til utvikling. Mange utviklingsprosesser i kommunene er medarbeideriniterte. Trondheim kommune ser på kompetanseutvikling som et viktig strategisk virkemiddel.

Hovedmål

- 1: I 2020 er Trondheim en internasjonalt anerkjent teknologi- og kunnskapsby.
- 2: I 2020 er Trondheim en bærekraftig by, der det er lett å leve miljøvennlig.
- 3: I 2020 er Trondheim en inkluderende og mangfoldig by.
- 4: I 2020 er Trondheim kommune en aktiv samfunnsutvikler og attraktiv arbeidsgiver.

Saupstad skole

Hovedmål 1: I 2020 er Trondheim en internasjonalt anerkjent teknologi- og kunnskapsby

Trondheim har en hundreårig historie som attraktiv studieby. Ingen byer i Norge har flere studenter pr innbygger. Samtidig har Trondheim landets viktigste teknologimiljøer. Posisjonen som studieby og teknologisk tyngdepunkt gir et konkurransefortrinn i forhold til å tilrettelegge for bærekraftig utvikling og fremtidig verdiskaping. I tillegg har byen sterke humanistiske og samfunnsvitenskapelige kompetanseområder og profesjonsutdanninger som kommer bysamfunnet til gode. I samarbeid med kompetanseområdene, næringslivet og nabokommunene vil Trondheim kommune legge til rette for en bærekraftig utvikling av byen og regionen.

I kunnskapssamfunnet er samfunnsutviklingen basert på kreativitet, kunnskap og innovasjonsevne. Hvordan barn og unge opplever sine opplæringsløp og hvordan barnehage og skole løser sin rolle som bygger av kunnskapsmessig, sosial og kulturell kompetanse, har stor betydning.

Trondheim kommune ønsker å bygge videre på barns iboende læringslyst. Vi vil bidra til å øke lysten til å lære i alle aldre. Samtidig skal vi styrke samarbeidet mellom barnehager og skoler, mellom skoleslag og mellom skole og næringsliv for å bedre gjennomføringen

av hele grunnopplæringen. Barn og unge skal få praksisnær opplæring, hjelp til å utvikle skaperglede og fokus på entreprenørskap. Voksne som trenger etterutdanning skal gis muligheter til å skaffe seg et nytt grunnlag for selvstendighet og inntekt. Kommunen skal legge til rette for livslang læring.

Universitetet, høgskolene og forskningsinstitusjonene er drivkraftene i kunnskapssamfunnet, og utgjør en av Trondheimsregionens viktigste næringer. De må gis rammer og utviklingsvilkår som gjør det mulig å nå opp i den internasjonale konkurransen om de beste studentene, de beste forskerne og forskningsmidlene. En sterk og velfungerende by og region som gir rom for livsutfoldelse øker byens evne til å trekke til seg studentene, forskerne og øker mulighetene for å beholde kandidatene etter endt utdanning.

Trondheim og Trøndelag kan bruke kunnskapsinstitusjonene bedre i utviklingen av kompetanse i privat og offentlig sektor, og for å sikre seg kandidatene fra den forskningsnære utdanningen. For å få dette til er det nødvendig å styrke gjensidigheten i forholdet: Studenter og forskere må få god kjennskap til næringslivet, kulturlivet, og offentlig sektor. På den andre siden må disse aktørene kjenne kunnskapsinstitusjonene bedre, slik at de kan dra nytte av kompetansen i forhold til produktutvikling og innovasjon. Kunst- og kulturinstitusjonene og uavhengige kulturutøvere er en kreativ kraft som må få muligheter til å utvikle sin rolle som selvstendig aktør og tilbyder av opplevelser, og som viktig partner i samfunnsutviklingen.

Forskningsdagene

1.1: I 2020 har barn og unge i Trondheim kompetanse som styrker dem i møtet med framtidas utfordringer

Kommunen vil

- bidra til at barn og unge lærer seg å lære
- øke barn og unges læring gjennom møtet med allsidig kompetanse, kulturelle aktiviteter og opplæring tilpasset deres forutsetninger
- samarbeide med Trondheims teknologimiljøer om utvikling og bruk av ny teknologi og ny kunnskap i opplæringen
- forebygge frafall ved å styrke rådgivingen i overgangen mellom grunnskole og videregående skole

Newtonrommet, Vitensenteret

1.2: I 2020 er kompetanseutvikling og livslang læring en mulighet for alle

Kommunen vil

- legge til rette for mestring og læringslyst og bidra til at voksne tilegner seg tilstrekkelig kompetanse for å mestre arbeidslivet og livet generelt
- at kunst- og kulturinstitusjoner skal være alternative læringsarenaer for livslang læring
- samarbeide med arbeids- og næringsliv for å gjøre opplæring mer praksisnær og relevant

1.3: I 2020 er Trondheim Norges mest attraktive by for studenter og forskere

Kommunen vil

- arbeide for bedre ankomstservice, flere studentboliger og mer norskopplæring for utenlandske forskere og studenter
- bidra til fremmedspråklig informasjon om offentlige tjenester
- være pådriver i markedsføringen av studie- og forskningsbyen Trondheim i samarbeid med andre aktører i byen og regionen

1.4: I 2020 er rammevilkårene for byens utdannings- og forskningsmiljøer styrket

Kommunen vil

- sette utdanning og forskning på den politiske dagsordenen lokalt, regionalt og nasjonalt
- styrke alliansen mellom kunnskapsinstitusjonene, næringslivet og offentlige aktører
- bidra til en by - og campusutvikling som støtter opp om kunnskapsinstitusjonenes mål

1.5: I 2020 skjer Trondheimsregionens vekst og verdiskaping i et samvirke mellom forskning, kultur, næringsliv og offentlig sektor

Kommunen vil

- bidra til gjensidig kunnskap og samarbeid mellom offentlig sektor og næringslivet, og utdannings- og forskningsinstitusjonene for å øke det gjensidige utbyttet
- bidra til å styrke kunst- og kulturinstitusjonene som kreativ kraft i regionutviklingen, og øke mulighetene for næringsutvikling, kompetanseøkning, forskning og formidling
- legge til rette for at nyutdannede kandidater ser byen som en attraktiv by å bosette seg i
- bidra til at byens teknologikompetanse blir benyttet i lokal og regional næringsutvikling

Trondheim kommunes vannrenseanlegg

Bymarka

Hovedmål 2: I 2020 er Trondheim en bærekraftig by, der det er lett å leve miljøvennlig

Globalt er våre største miljøutfordringer knyttet til klimaendringer, overforbruk av naturressurser, økt etterspørsel etter mat og tap av biologisk mangfold. Trondheim kommune har allerede iverksatt miljøtiltak som skal bidra til reduserte klimagassutslipp og mer bærekraftig utvikling, gjennom fortetting, fjernvarme, restriktiv parkeringspolitikk, kollektivfelt og avfallsbehandling. De veivalgene vi gjør nå, vil få vesentlig betydning for helse og velferd for kommende generasjoner. Trondheim som lokalsamfunn må derfor fortsette å ta sin del av ansvaret for å løse de globale miljøutfordringene.

Trondheim kommune har ambisjoner om å bli en bærekraftig by i en bærekraftig region. Kommunen vil både gjøre grep for å rydde opp i dagens miljøproblemer, utvikle ny miljøvennlig infrastruktur og forberede Trondheim på de klimaendringene som kommer. Løsningene må redusere vår klimasårbarhet. Trondheim skal føre en politikk som utvikler byen til et klimanøytralt lavenergisamfunn. Videre byutvikling og infrastruktur skal føre til redusert transportbehov, bedre byluft og redusert støybelastning. I dette arbeidet har kommunen store fordeler av samarbeid med byens teknologi- og kunnskapsmiljøer.

Kommunen har som mål å legge til rette for at befolkningen skal kunne leve et godt og helsefremmende liv i en bærekraftig by. Teknologi alene løser ikke alle miljøutfordringer. Samfunnsplanlegging, teknologiutvikling og forbruksmønster griper inn i hverandre og må sees i sammenheng. I tillegg er kunnskap og holdninger avgjørende for å endre adferd i miljøvennlig retning.

Trondheim har i mange år satset på å gjøre barn og unge til miljøbevisste og engasjerte aktører. Det gjelder både i barnehager og skoler, og i forhold til omgivelser hjemme og ute. Dette arbeidet må videreføres etter hvert som samtlige skoler og barnehager blir miljøsertifisert.

I en verden med økende befolkning og økt forbruk er det sterkt press på begrensede naturressurser, samt tap og endring av biologisk mangfold. Det er derfor viktig å ta vare på naturressurser ved å utvikle gode kretsløpssystemer for gjenbruk og materialgjenvinning, og ved å utvikle gode kunnskapsbaserte forvaltningsregimer som tar vare på vårt biologiske mangfold.

Utfordringene på miljøsida er store og krever innsats for å løses, men det er også slik at kommunen har virkemidler og påvirkningskraft. Samtidig kan ikke utfordringene løses av byen alene. Transport- og arealplanleggingen må omfatte hele byregionen, og tilrettelegge for langsiktige felles løsninger. Her må både de arealkrevende og de besøksintensive virksomhetene plasseres rett i forhold til transport- og kollektivakser. Rett lokalisering av ny godsterminal er et sentralt virkemiddel i denne sammenhengen. Boligfelt må ligge der det er god tilgang til kollektivtransport. Løsningene må ha bærekraft i forhold til økonomiske så vel som sosiale og miljømessige vurderinger. Det regionale samarbeidet er nødvendig for å sikre de langsiktige samfunnsinteressene.

Grønt Flagg-sertifisering

2.1: I 2020 er barn og unge aktive i miljøarbeidet og utviklingen av Trondheim som bysamfunn

En bærekraftig by legger til rette for økonomisk, sosial og kulturell vekst som ivaretar dagens behov uten å ødelegge naturens økologiske bæreevne for framtidas generasjoner.

Kommunen vil

- utvikle arenaer og aktiviteter der barn og unge deltar i miljøarbeid og utvikling av Trondheim som bærekraftig bysamfunn
- inspirere og motivere barn og unge til aktiv medvirkning i demokrati og samfunnsdebatt, blant annet gjennom Ungdommens bystyre
- synliggjøre barn og unges behov i forhold til arealpolitikk og sosial infrastruktur

Syklister på Sluppen

2.2: I 2020 skal Trondheim være et lavenergisamfunn

I passivhus er det fokus på enkle og robuste energiløsninger med lang levetid. Det samlede energibehovet til oppvarming, varmtvann og elektriske apparater kan komme ned i 60-70 kWh pr m².

Mobilitetsplanlegging innebærer at offentlige og private virksomheter iverksetter flere ulike tiltak som i sum fører til et mer miljøvennlig transport- og reisemønster.

Kommunen vil

- gjennomføre en offensiv forvalningspraksis der passivhus og miljøvennlig materialbruk blir standard ved nybygging og rehabilitering
- bidra til at bruk av fossile energikilder til oppvarming og kjøling av bygninger, anlegg og industri i Trondheim blir faset ut
- legge til rette for gode samarbeidsarenaer for forskningsmiljøene og bygge- og anleggsbransjen for utvikling av lavenergi bygg- og miljøteknologi
- være en pådriver for mobilitetsplanlegging og legge til rette for bruk av lav- og nullutslippskjøretøy

2.3: I 2020 skal Trondheim ha en fysisk byutforming som fremmer livskvalitet og helse

Kommunen vil

- fortette, redusere transportbehov og lokalisere arbeidsintensiv virksomhet i sentrum og langs viktige kollektivårer for å redusere transportbehov
- fortette slik at bomiljø sikres ren luft, gode solforhold, lave støynivåer, trygge og trivelige byrom og møteplasser, og lett adkomst til parker og friområder
- videreutvikle et effektivt og miljøvennlig transportsystem med god kollektivtransport og gode gang-, sykkel- og turveger
- sikre arealer til barnehager, grunnskoler, idrett, friområder og møteplasser

2.4: I 2020 skal Trondheim ha en bærekraftig forvaltning av naturmiljø og areal

Kommunen vil

- sikre langsiktig forvaltning der hensynet til matproduserende areal, biologisk mangfold, allmennhetens interesser og brukerinteresser ivaretas
- sørge for en god miljøtilstand i elver, innsjøer, kystvann og grunnvann

2.5: I 2020 er Trondheim en ren og ryddig kommune der 90 % av avfallet gjenvinnes

Kommunen vil

- være forbilde gjennom bærekraftig avfallshåndtering i alle kommunens virksomheter
- påvirke forbruk gjennom holdningsskapende arbeid, veiledning og tilrettelegging
- stimulere til kretsløpsbasert forbruk og bidra til bærekraftig og kostnadseffektiv avfallshåndtering

I et kretsløpsbasert forbruk blir varer og tjenester brukt og gjenbrukt i et kretsløp som tar vare på og utnytter de opprinnelige ressursene best mulig.

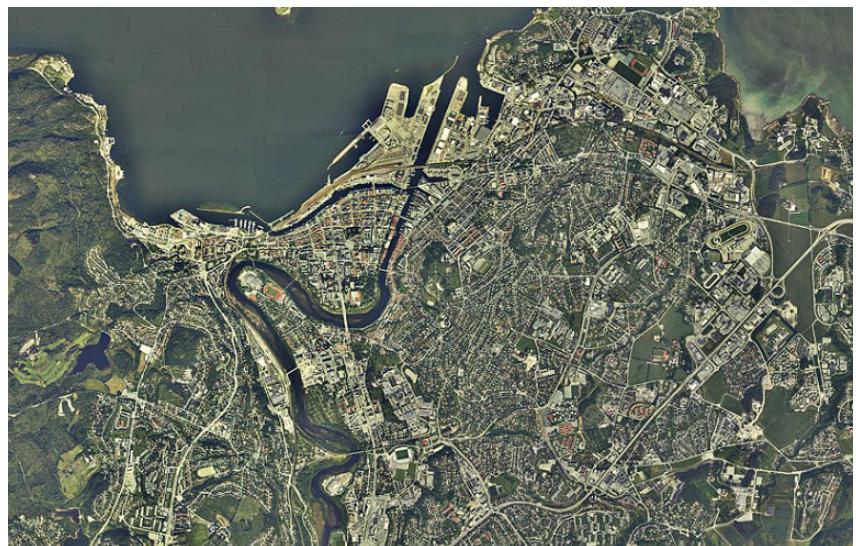
Miljøbil, Trondheim Renholdsverk

2.6: I 2020 er Trondheimsregionen rollemodell for konkurransedyktige og bærekraftige areal- og transportløsninger

Utslipp av CO² skyldes forbrenning av kull, olje og gass, men også avskoging fører til utslipp. I Norge utgjør utslippene av CO² ca 80 prosent av de totale menneskeskapte klimagassutslippene.

Kommunen vil

- bidra til at Trondheim sitt samlede CO₂-utslipp fra transport reduseres med 20 prosent innen 2018 sammenliknet med tilsvarende utslipp i 2008
- bidra til minsket transportbehov i regionen ved rett lokalisering både av boliger, arealkrevende virksomheter og arbeids- og besøksintensive virksomheter
- bidra til å sikre miljøvennlige og effektive transportløsninger og gode terminalanlegg for håndtering av gods
- bidra til å forvalte regionens arealressurser slik at vi sikrer langsigtkige samfunnsinteresser knyttet til næringsutvikling, jordvern, kulturlandskap og historiske verdier

Ortofoto av Trondheim, 2010

ISFiT, International Student Festival in Trondheim

Hovedmål 3: I 2020 er Trondheim en inkluderende og mangfoldig by

En attraktiv by kjennetegnes av møter med det ukjente, det stimulerende og det grensesprengende. Det oppleves som spennende at utvalget av forretninger, kultur-, idretts- og fritidstilbud er større enn det man får brukt. Men for at byens mangfold skal være en ressurs, må det legges til rette for at alle, uavhengig av alder, etnisitet, trosretning, funksjonsnivå, økonomiske og sosiale forhold deltar og opplever byen som sin.

Byens tusenårige kirkelige og kulturhistoriske røtter preger byen og skal fortsatt holdes i hevd. Samtidig må det aktivt legges til rette for det nye religiøse mangfoldet og for en god dialog mellom de ulike trossamfunnene.

Norge er et land med høy levestandard, høyt udanningsnivå, høy sysselsettingsandel og liten inntektsulikhet. Likevel har gruppen med lavest inntekt hatt en dårligere inntektsutvikling enn samfunnet for øvrig etter 1986. Barns levekår og oppvekstmiljø påvirker utdanningsløp og yrkesmuligheter senere i livet og får konsekvenser for helse i voksen alder. Trondheim kommune vil bekjempe fattigdom og satse målrettet på å trygge alle barns oppvekstvilkår. Den beste investering mot fattigdom er utdanning. Vi må arbeide for at flest mulig fullfører skole og utdanning, og derved styrke voksnes muligheter for å klare seg selv gjennom egen inntekt.

For de fleste eldre er ensomhet og isolasjon en større bekymring enn dårlig økonomi. Trondheim kommune vil at byens eldre både skal føle seg sikre på å få nødvendige tjenester, og samtidig få hjelp til å oppleve aktivitet og samvær, kultur og natur, selv når helsa svikter.

Målet om universell utforming handler om å skape tilgjengelighet og likeverd slik at alle skal kunne delta. Utformingen skal bidra til selvstendighet for personer med ulik funksjonsevne og tjene et vidt spekter av individuelle valg og ferdigheter.

Trondheim er en by med lite kriminalitet. For å opprettholde Trondheim som en trygg by, må private og offentlige aktører samarbeide. Vakre og ryddige byrom, både i sentrum og i bydelene, er viktig for fellesskap og trivsel, men også et viktig tiltak i det kriminalitetsforebyggende arbeidet.

Trondheim får etter hvert et større mangfold i befolkningen. I framtida vil det kreves at vi mestrer språk, har kulturforståelse og kan samarbeide med alle. Ved å legge til rette for at bydelene i Trondheim har en mest mulig sammensatt befolkning, kan de brukes som arena for læring og menneskelig berikelse og øke vår evne til å ta oss fram i en stadig mer internasjonal verden.

3.1: I 2020 opplever barn og unge i Trondheim trygghet i hjem, barnehage, skole og fritid

Kommunen vil

- bidra til at voksne tar ansvar i møtet med barn og unge som lever under mangelfull omsorg
- gi barn og unge med vanskelige hjemmeforhold god oppfølging i barndommen og i overgangen til ungdoms- og voksenliv
- styrke foreldrene som trenger det, slik at så mange barn som mulig opplever hjemmet som den viktigste arena for omsorg og oppvekst

Barn i lek ved Saupstad skole

3.2: I 2020 er Trondheim en god by å bli gammel i

Kommunen vil

- gi alle eldre over 70 år råd og veiledning som fremmer helse og egen mestring
- gi et godt helse- og omsorgstilbud til eldre som har behov for tjenester
- samarbeide med de eldre selv, frivillige, næringslivet, studenter, pårørende og andre for å øke tilgang til aktiviteter og kulturtilbud

Kulturtilbud på Nidarvoll helsehus

3.3: I 2020 er Trondheim en flerkulturell by, der det er godt å bo som innvandrer

Kommunen vil

- sikre innvandrere og flyktninger selvstendighet gjennom kvalifisering til utdanning, arbeid og samfunn deltakelse
- legge til rette for at alle innbyggere får like muligheter til å bidra og delta på viktige samfunnsområder uavhengig av etnisk opprinnelse
- bidra til økt gjensidig kunnskap og forståelse mellom minoritets- og majoritetsbefolkningen gjennom å tilrettelegge arenaer for samspill
- bidra til økt kompetanse som sikrer at offentlige tjenester tilpasses mangfoldet i befolkningen

3.4: I 2020 har husholdningene i Trondheim muligheter til å skaffe seg en forutsigbar inntekt gjennom egen innsats

Kommunen vil

- bidra til å utvikle tiltak som kvalifiserer for arbeidslivet og hindrer utstøting, sammen med NAV
- bidra til at ungdom gis opplæring og veiledning slik at de fullfører utdanning eller kommer i arbeid
- bidra til at innbyggere med minoritetsspråklig bakgrunn raskt kommer inn i arbeidslivet
- bidra i samarbeid med andre etater til et arbeidsliv med ordnede arbeidsforhold, med tariffavtalemessige regulerte bestemmelser i virksomhetene

3.5: I 2020 har Trondheim en boligpolitikk som utjenvner sosiale forskjeller

Kommunen vil

- tilrettelegge nye boområder for mennesker i ulike aldersgrupper, inntektsgrupper, med ulikt funksjonsnivå og med ulik kulturbakgrunn, og motvirke ensidige bomiljø
- legge til rette for et mangfoldig boligtilbud
- motivere og hjelpe barnefamilier i kommunale utleieboliger til å få bolig i det ordinære boligmarkedet

Vår Frue kirke, en åpen og inkluderende kirke

3.6: I 2020 er sosiale helseforskjeller i Trondheim redusert

Kommunen vil

- gi alle barn og foreldre kunnskap om helse, fysisk aktivitet og kosthold, og forebygge utvikling av sykdom gjennom å iverksette tiltak på et tidlig tidspunkt
- gi utsatte grupper bedre mulighet for å ta vare på egen helse gjennom informasjon, veiledning og støtte
- tilrettelegge et psykisk helsearbeid som er lett tilgjengelig og som fremmer medvirkning, mestring og god helse

3.7: I 2020 er byens ulike arenaer tilrettelagt for mangfoldet i befolkningen

Kommunen vil

- utforme bymiljø og kommunal bygningsmasse etter prinsippene om universell utforming, og jobbe sammen med private utbyggere og andre aktører for å medvirke til at hele bysamfunnet er tilgjengelig for alle
- tilrettelegge for utvikling av kultur- og fritidstilbud som avspeiler mangfoldet i befolkningen
- ta vare på byens kirkelige, kulturelle og historiske tradisjoner og samtidig legge til rette for religiøst mangfold / humanistiske verdier
- utvikle nærmiljøet i bydelene sammen med innbyggerne, næringslivet og frivillige organisasjoner
- integrere studentene i utviklingen av bysamfunnet

3.8: I 2020 har Trondheim et levende bysentrum

Kommunen vil

- bidra til å styrke Midtbyen som identitetsbærer for hele byens befolkning
- styrke Midtbyen som regionens viktigste handels- og kultursentrum, og samtidig legge til rette for gode og stabile bomiljø i sentrum
- samarbeide med næringslivet og frivillige om å utvikle et tilgjengelig og attraktivt, rent og ryddig bysentrum
- tilrettelegge for at byens innbyggere skal møte ulike kulturuttrykk og utvikle sin kulturkompetanse gjennom hele livet
- bidra til kriminalitetsforebyggende tiltak gjennom opplysningsvirksomhet og samarbeid med næringsliv, offentlige etater og frivillige

Kanalen, Ravnkloa og Nidarosdomen

Trondheim kommunale feiervesen

Hovedmål 4: I 2020 er Trondheim kommune en aktiv samfunnsutvikler og attraktiv arbeidsgiver

Trondheim kommune har valgt å ta en aktiv rolle som samfunnsutvikler og motor i Trondheimsregionen. De gode løsningene for byen og regionen forutsetter at de viktigste aktørene i utviklingen av næringslivet, kunnskapsbyen og de offentlige tjenestene samhandler og kjerner hverandre godt. For å være en viktig partner sett med andre aktørers øyne, må kommunen velge de vesentlige arenaene og være synlig tilstede, lokalt, regionalt og nasjonalt.

Som arbeidsgiver vil Trondheim kommune frem mot 2020 ha to hovedutfordringer. Den første handler om tilgangen på arbeidskraft. Kommunens arbeidsoppgaver øker i omfang, både på grunn av befolkningsvekst, flere eldre og på grunn av rettighetsfestning og nye tjenester. For å kunne møte det framtidige behovet for arbeidskraft som følger av dette, er det helt avgjørende at vi både har en god forvaltning av egen arbeidskraft, et helsefremmende arbeidsmiljø, og at vi gjør det spennende og attraktivt å arbeide i offentlig sektor. Byen må ha sterk tiltrekningskraft, og arbeidskraftreservene må mobiliseres og inkluderes i arbeidslivet.

Den andre hovedutfordringen handler om kommunens evne til omstilling, utvikling og nyskaping. Samfunnet endrer seg hurtig,

og kommunen påvirkes av forhold som internasjonal økonomi og teknologiske nyvinninger. Kommunen må tilpasse virksomheten og utvikle tjenestetilbudet i takt med nye utfordringer. Vi må derfor bygge større omstillings- og endringskompetanse.

Selv om det kommunale tjenestetilbudet har økt, er det til dels stor avstand mellom forventningene og det kommunene har muligheter for å tilby innenfor de tilgjengelige ressursene. Undersøkelser viser at nær halvparten av befolkningen mener kommunene ikke innfri de forventningene de har til tjenestene. Denne avstanden kalles ofte forventningsgapet.

For å gjøre forventningsgapet mindre, kreves det innsats på flere fronter samtidig: Staten og kommunene bør bruke sine felles fora til å oppnå større enighet om krav til tjenestene og kommunikasjonen rundt tjenestenivået. Samtidig må kommunen selv være tydelig i sin kommunikasjon, og sikre at innbyggerne føler seg godt informert om hva de kan forvente og hva de selv må håndtere i hverdagen. I tillegg må frivillig arbeid og innsats fra enkeltindivider, lag og organisasjoner oppmuntres og verdsettes.

Trondheim kommunes felles verdier åpen, kompetent og modig, er veiledende i møtet med innbyggere, brukere, samarbeidspartnere og media, og i forhold til ny kunnskap og nye utfordringer. Hvordan kommunen lykkes med å ivareta sitt samfunnsansvar, får betydning for kommunens omdømme og troverdighet.

4.1: I 2020 skal Trondheim kommune være en aktiv deltaker på vesentlige samfunnsarenaer

Kommunen vil

- bidra aktivt i lokalt og regionalt samarbeid som fremmer byens og regionens utvikling
- videreutvikle storbysamarbeidet for å få større innflytelse på utformingen av kommunepolitikken
- bidra aktivt på nasjonale arenaer for å påvirke politikk og rammebetingelser for kommunens innsats som tjenesteprodusent, forvalter og samfunnsutvikler
- bidra til at kommunene og staten skal ha og kommunisere en felles forståelse av omfang og standard på tjenestene

4.2: I 2020 skal Trondheim kommune ha styrket sin posisjon som attraktiv arbeidsgiver

Kommunen vil

- videreutvikle en robust og fleksibel organisasjon som bruker og utvikler medarbeidernes kompetanse og omstillingsevne
- aktivt ta i bruk ny kunnskap og ny teknologi
- være ledende innenfor arbeidet med helse, miljø og sikkerhet for egne ansatte og i sin rolle som byggherre
- utfordre, motivere og inspirere medarbeiderne til aktiv deltagelse og ansvar i utviklingen av kommunen og tjenestene
- videreutvikle ledere som bidrar til faglig utvikling og aktivt medansvar

4.3: I 2020 skal byens og kommunens behov for arbeidskraft være dekket

Kommunen vil

- synliggjøre Trondheim som et attraktivt sted å bo og arbeide
- mobilisere arbeidskraftpotensialet i regionen
- arbeide for at private og offentlige arbeidsgivere inkluderer alle deler av befolkningen i arbeidslivet
- bidra til å styrke profesjonsutdanningen ved universitetet og høgskolene i regionen
- gjennomføre studenters, elevers og læringers praksisperioder på en slik måte at de seinere ønsker å arbeide i kommunen

4.4: I 2020 skal Trondheim kommune og kommunens innbyggere ha felles forståelse av hvilke forventninger en kan ha til kommunens tjenester

Kommunen vil

- videreutvikle metoder som sikrer god kommunikasjon med innbyggerne vedrørende behov, og omfang og standard på kommunens tjenester
- sikre at vedtak blir fulgt opp og at brukernes rettssikkerhet blir ivaretatt
- støtte og oppmuntre innbyggerne til mestring av egen hverdag
- tilrettelegge for økt medvirkning og frivillig innsats fra brukere, innbyggere og samarbeidspartnere

Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS

4.5: I 2020 har Trondheim god beredskap når det gjelder samfunnssikkerhet

Kommunen vil

- samarbeide med private og offentlige aktører for å kartlegge, forebygge og begrense uønskede hendelser
- kartlegge og forebygge uønskede konsekvenser som følge av bortfall av strøm og vannforsyning
- bidra til økt geografisk stedfesting av risiko og trusler til bruk i by- og arealplanleggingen
- styrke beredskapsarbeidet i egen organisasjon

Barnas Skidag i Granåsen

4.6: I 2020 deltar kulturlivet, næringslivet og frivillige organisasjoner sammen med kommunen i utviklingen av bysamfunnet

Kommunen vil

- stimulere til at flere kan ta del i samfunnsnyttig frivillig innsats
- tilrettelegge for utvikling av kulturarenaer som en sentral del av byutviklingen
- bruke store kulturelle, religiøse og idrettslige arrangement til å skape utvikling, inkludering, deltakelse og engasjement for Trondheim

Rådhuset

Kommunens verdigrunnlag og etiske retningslinjer

Trondheim kommunes kjerneverdier er åpen, kompetent og modig. Disse kjerneverdiene skal prege vår praksis og gjenspeiles i våre daglige handlinger. Både ledere og ansatte skal møte hverandre og nye utfordringer med åpenhet. Ledere skal legge til rette for kompetanseutvikling, og den enkelte medarbeider har ansvar for å holde seg faglig à jour slik at vi opptrer kompetent overfor omverdenen. Alle skal være modige og våge å ta nye utfordringer, nødvendige avgjørelser og vanskelige samtaler.

Trondheim kommunes etiske retningslinjer, sist revidert i 2007, legger stor vekt på at folkevalgte og ansatte framstår med redelighet, ærlighet og åpenhet i all sin virksomhet. Alle har et ansvar for å etterleve dette. Som forvaltere av samfunnets fellesgoder stilles det spesielt høye krav til folkevalgte og ansattes etiske holdninger i utøvelsen av sitt arbeid for kommunen.

Folkevalgte og ansatte plikter å overholde lover, forskrifter og reglementer som gjelder for kommunens virksomhet.

Trondheim kommunes plan- og styringssystem

Kommunal planstrategi

Minst én gang hver valgperiode
Utviklingstrekk – utfordringer
Planbehov

Bystyret vedtar rulling eller revisjon av gjeldende kommuneplan
Pbl § 10.1

Kommuneplan

Samfunnsdel
Arealdel

12 års perspektiv
Vurderes hvert 4. år
Pbl §§ 11.1, 11.2, 11.5 og Kl § 5

Kommunedelplaner, fag- og temoplaner

Pbl § 11.1

Økonomiplan, med kommuneplanens handlingsdel

4 årig
Kl § 44 og Pbl § 11.1 og 11.3

Årsbudsjett

1 årig
Kl § 45

Lederavtaler

1 årig

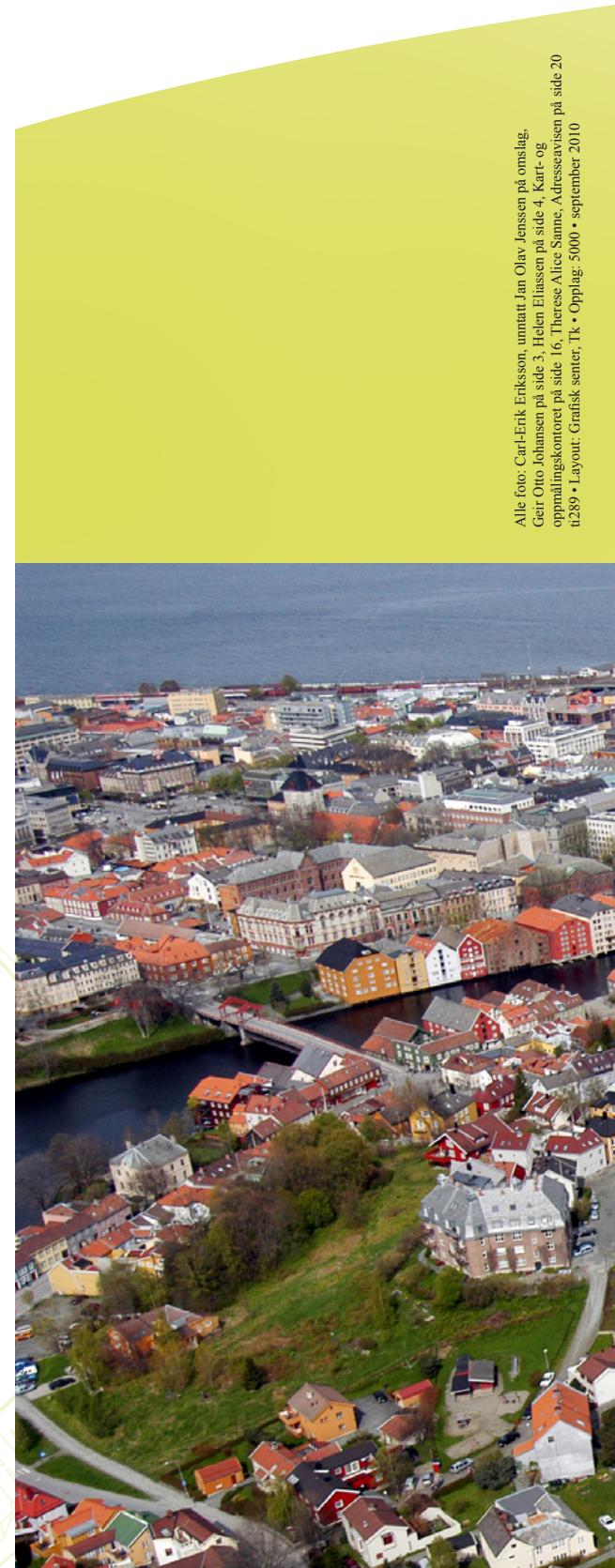
Årsoppgjør, med årsrapport og regnskap

Kl § 48

Kommuneloven = Kl

Plan- og bygningsloven = Pbl

Trondheim kommune
Postboks 2300 Sluppen
7004 Trondheim

Alle foto: Carl-Erik Eriksson, unntatt Jan Olav lenssen på omslag,
Geir Otto Johansen på side 3, Helen Eliassen på side 4, Kart- og
oppmålingskontoret på side 16, Therese Alice Samne, Adresseavisen på side 20
ti289 • Layout: Grafisk sentr, Tk • Opplag: 5000 • september 2010